

انفجار ذهن

مجموعه مقالات

۱۳۷۲-۹۲

سعید رضائین

سرشناسه	: رضائیان، سعید، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: انفجار ذهن: مجموعه مقالات ۹۲-۱۳۷۲/سعید رضائیان
مشخصات نشر	: تهران: اسرار دانش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۳۱۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۶۱۳۱-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: چاپ قبلی: راز نهان، ۱۳۹۳.
موضوع	: فضای مجازی --- مقاله ها و خطابه ها
موضوع	: Cyberspace-- Addresses, essays, lectures
رده بندی کنگره	: HM ۸۵۱
رده بندی دی.سی	: ۳۰۳/۴۸۳۳
شماره شابشناسی ملی	: ۶۰۵۹۶۹۳

ادشارات اسرار دانش

انفجار ذهن: مجموعه مقالات

پدیدآور: سعید رضائیان

لیتوگرافی: صدف
چاپ اول، زمستان ۱۳۹۸
چاپخانه: طرح و نقش نوین
تعداد: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۶۱۳۱-۹

صفحه آرا: مرتضی ندیری، طرح جلد و گرافیک: سعید رضائیان

نشانی الکترونیک: asrardanesh@gmail.com

www.saeedrezaeian.ir

حق چاپ این اثر برای ناشر محفوظ است

دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، پلاک ۱۲۶ طبقه ۳

تلفن: ۶۶۴۶۹۷۶۲، فکس: ۶۶۹۶۰۶۵۴

سایت و فروشگاه اینترنتی: www.asrardanesh.ir

پست الکترونیکی: asrardanesh@yahoo.com

اشاره: تندیس روی جلد مشهور به اندیشه گر (مرد متفکر) شاهکار هنرمند فرانسوی آگوسته رودن (به فرانسوی: Auguste Rodin) است. شهرت وی بیشتر مرهون مجسمه های اوست.

فهرست

مقدمه.....	۹
بخش اول: مقالات.....	۱۳
پدیده شبکه‌های اجتماعی مجازی؛ چالش‌ها و فرصت‌ها.....	۱۳
مورد کاوی طراحی مدل ساختاری معاونت رسانه‌های مجازی.....	۲۱
رسانه‌های گروهی و جنگ نرم: اطلاعاتی.....	۵۱
بازی‌های رایانه‌ای در خدمت پژوهش‌اندازهای فرهنگی و سیاسی.....	۷۱
پارادایم نوآوری در سازمان‌ها.....	۹۳
راه حل جامع سازمانی ERP_Media در سازمان رسانه با هدف	
افزایش بهره‌وری منابع سازمانی.....	۱۰۳
اجرای سامانه مکاتبات الکترونیک در سازمان: جدش بگیریم.....	۱۲۵
نقش جدید صدا و سیما در خدمات اصلاحات اقتصادی کشور.....	۱۳۱
تحول سازمانی؛ ضرورتی اجتناب ناپذیر.....	۱۴۶
اتوماسیون کارساز نیست!.....	۱۵۳
نقش پیاده سازی ERP در بهبود و افزایش بهره‌وری سازمانی.....	۱۵۹
نظام‌های اطلاعاتی و سازمان (بخش اول).....	۱۸۱
نظام‌های اطلاعاتی و سازمان (بخش دوم).....	۱۸۹
نظام‌های اطلاعاتی و سازمان (بخش سوم).....	۱۹۵

۲۰۱	نظام‌های اطلاعاتی و سازمان (بخش چهارم)
۲۰۷	نظام‌های اطلاعاتی و سازمان (بخش پنجم)
۲۱۳	نظام‌های اطلاعاتی و سازمان (بخش آخر)
۲۱۹	جستاری در نظام‌های اطلاع‌رسانی و نقش آن در توسعه
۲۲۹	مسائلی چند در زمینه مشکلات طراحی نرم‌افزار
۲۵۳	بخش دوم: مصاحبه‌ها
۲۵۳	مواجهه با فضای مجازی همراه با آگاهی
۲۵۹	سدا و ایما و آینده فضای مجازی
۲۷۷	نقش پژوهش در زنجیره ارزش رسانه
۲۸۳	یکپارچگی زیرساخت‌های اطلاعاتی
۲۹۳	سیستم اطلاعات مدیریت
۲۹۹	بخش سوم: عناوین یادداشت نام و بلاگ انفجار ذهن
۳۰۳	بخش چهارم: مسئولیت‌ها و سوابق کاری
۳۰۴	مسئولیت‌ها و سوابق مدیریتی
۳۰۵	دوره‌های تخصصی و سمینارها
۳۰۶	اقدامات اجرایی
۳۱۰	ارائه مقالات به سمینارها
۳۱۰	دوره‌های آموزشی تدریس شده

دانش چون شکراست و نوشتن چون بندی بر پای آن.

رسول اکرم(ص)

مقدمه

اهمیت «مدیریت» و «تجارب» به عنوان یکی از سرمایه‌های اصلی سازمان‌ها، توجه روزافزون صاحبان کسب و کارها و صنایع را به دنبال داشته است.

از سوی دیگر رویکردهای مختلف که در زمینه دانش مدیریت برای بهبود روش‌های مدیریتی و تغییر در سبک‌های رهبری سازمان ارائه می‌شوند، غالباً از دنیای غرب و با فرهنگ خاص حاکم بر آن نشأت گرفته است. متفکران و اندیشمندان غربی با توجه به معضلات و مشکلات پیش روی مدیران، به چاره‌اندیشی جهت رفع مشکلات می‌پردازند و با ارائه نظریه‌ها و راهکارهایی برای از میان برداشتن مشکلات سازمان‌ها تلاش می‌کنند.

در کشور ما نیز، بیش از یک قرن از تشکیل سازمان‌های الگوبرگرفته شده غربی می‌گذرد. اما سؤال اینجاست که چه تعداد از مدیران و کارکنان فعال در این سازمان‌ها افکار، دیدگاه‌ها، آموخته‌ها و اندوخته‌های تجربی و عملی خود را مکتوب و مستند نموده‌اند. چه بخشی از دانش نهفته در تغییرات مدیریتی و فرآیند آن به قلم مدیران و کارشناسان به

رشته تحریر درآمده و به نسل‌های بعدی انتقال یافته است.

مطالعات نشان داده هفتاد درصد مشکلات سازمان‌ها تکرارپذیر می‌باشند و این در حالی است که نسبت به ثبت و مستندسازی تجارب کوچکترین اقدامی به انجام نمی‌رسد. هر سازمانی باید شکست‌ها و موفقیت‌های گذشته خود را ثبت و مرور کند و به طور سیستماتیک درس‌هایی از آن بگیرد، به گونه‌ای که همه کارکنان آن را درک کرده و به آن تجارب دسترسی داشته باشند.

کرانه سمن آنکه، بررسی این مفاهیم، جملگی تاکید بر حفظ و نگهداری «طایفه دانش و دانش سازمانی» را دارند. مستندسازی تجارب مدیریتی در اقل تلاش برای تبدیل دانش ضمنی به دانش صریح است. اقدامات مستندسازی مبتنی بر مکتوب نمودن بخشی از دانستنی‌ها و آگاهی‌های انسان است. اگرچه در نظامات اداری و سازمان‌های ایرانی، مستندسازی اقدامات نیز خالی از کسوف و حدیث نمی‌باشد! لیکن نگارنده خود را موظف می‌داند و می‌دارد به اندوخته‌ها و تجارب خود را اگر چه شاید بی‌مقدار و نازل، اما مستندسازی کرده، پیشکش کسانی کند که به این وادی علاقمندند و امید آن است، حداقلی از این دست به صورت یک رویه سازمانی درآمده و فرآیند اصلاح و بهبود مستمر در «شیوه‌های مدیریت سازمانی» را دامن زند.

بی‌شک این آورده‌ها موجب افزایش سرمایه‌ها و دارایی‌های سازمانی شده و به تدریج شاهد پیشرفت، تعالی، اثرگذاری و بومی سازی شیوه‌های مدیریت سازمانی خواهیم بود.

از دیگر سو، مستندسازی تجارب می‌تواند، الگوی مناسبی برای ثبت و ضبط دانش پنهان کارکنان در آستانه بازنشستگی یا بازنشسته سازمان‌ها باشد.

باری آنچه پیش روی گرامی شما قرار دارد؛

مجموعه یافته‌های مبتنی بر تجارب شخصی، فرصت‌های اجرایی و مطالعاتی نگارنده است که طی دو دهه گذشته در قالب مقالات و گفتارهای پراکنده در مجلات تخصصی، برخی سمینارهای علمی کنفرسی و نشریات رسمی و پُر تیراژ سازمان صدا و سیما ارائه و منتشر شده است.

بخش دوم این دفتر حاوی مجموعه‌ای از مقالات و گفتارها می‌باشد. محتوا و محور مطالب حول مفاهیم مدیریت سازمانی، فضای مجازی و فناوری‌های نوین اطلاعاتی می‌باشد.

بخش دوم دفتر، پیاد ساز و تنظیم متن مصاحبه‌ها و میزگردهایی بوده که فرصت مشارکت و تبادل نظر برای حقیر نیز فراهم آمده بود. تلاش شده کلیه مطالب دارای تاریخ دقیق نشر و آکادمیک منبع انتشار باشند.

مرور بر مجموعه مطالب سیر تکاملی افکار و اندیشه‌های مولف را در گذر زمان و بر فراز رشد و بسط آمده‌های توسعه سازمانی و رویکردهای نوین مدیریت به روشنی آشکار می‌دارد. در عین حال که گاه به ضرورت، برخی از مفاهیم و مطالب تکرار شده‌اند، اما در همه حال یک روح واحد حاکم بر ادبیات سلسله نوشتار استوار است.

بخش سوم، حاوی سرعنوان‌های مطالب مندرج در «فهرست» و «مجموعه ذهن» به قلم نگارنده می‌باشد. مورد نویسی‌ها و یادداشت‌هایی که به فراخور ایام از سر ذوق و قریحه با هدف تعامل با فضای وب اجتماعی در بولتن الکترونیکی نگاشته شده است.

در بخش چهارم، سوابق اجرایی، فرصت‌های کاری و عناوین طرح‌های اقدام شده توسط حقیر آمده است. در همین جا بر خود فرض

می‌دانم از کلیه پیشکسوتان، اساتید و مدیران ارشدی که در خدمت شان فرصت همکاری داشته‌ام، سپاسگزاری نمایم.

و سخن آخر؛

«اگر روایت نکنیم، روایت می‌شویم.» نگارنده مدعی در انداختن طرحی نو را نداشته بلکه با این اندیشه که، جمع آوری و مستندسازی دغدغه‌هایی که سال‌ها به نقد جوانی به دست آمده است، بتواند دریچه‌ای ناز به جهت تفکر، تعمق و آزمون این بینش در میان صاحبان تجربه را بگشاید، اقدام به ساماندهی و باز نشر مطالب این دفتر نموده است.

همچنین ما «همکاری و زحمات جناب آقای مرتضی ندیری در صفحه‌آرایی کتاب از فرزندم هدیه رضائیان به خاطر ارایه ایده‌های اولیه در طراحی مفهومی «لاستان» عنایت و دقت نظر سرکار خانم زهرا زاله‌پور که امور هنری و طراحی گرافیک جدید کتاب را با جدیت پیگیری و نهایی کردند، صمیمانه قدردانی کنم.

امید آنکه مجموعه حاضر، باب به باب در خصوص چگونگی «مستندسازی دانش و تجارب» در سازمان شود و همچنین مطالب تنظیمی مورد استفاده علاقه‌مندان واقع شده و تقاسم دارد خیراندگان گرامی با ارائه نظرات و پیشنهادات خود در تکمیل مباحث یاری دهند.

سعید رضائیان

زمستان سال ۱۳۹۳